

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2004/1 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2008/73

Karar Günü:29.4.2008

R.G. Tarih-Sayı:R.G.'de yayımlanmamıştır.

Demokrat Türkiye Partisi'nin 2002 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Parti'nin hukuki varlığı sona erdiğinden dosyanın işlemde kaldırılmasına OYBİRLİĞİYLE,

2- Kasa ve banka devirlerindeki tutarsızlık hukuka aykırı olmasına karşın suç oluşturduğuna ilişkin bulgulara rastlanmadığından suç duyurusunda bulunulmamasına Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

29.4.2008 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Sacit ADALI
Üye	Üye	Üye
Fulya KANTARCIOĞLU	Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
A. Necmi ÖZLER	Serdar ÖZGÜLDÜR	Şevket APALAK
Üye		Üye
Serruh KALELİ		Zehra Ayla PERKTAŞ

AZLIK OYU

Anayasa'nın 69. maddesinde siyasi partilerin gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun Anayasa Mahkemesi'nce denetleneceği kurala bağlanmıştır.

2980 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 74. maddesinde de siyasi partilerin mali denetiminin Anayasa Mahkemesi'nce yapılacağı vurgulandıktan sonra partilerin birleştirilmiş hesapları ile merkez ve il örgütlerinin kesin hesaplarının Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi'ne ve bilgi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na verileceği açıklanmıştır. Aynı Yasa'nın 111. maddesinin (b) bendinde de bu kurala aykırılık, halinde hapis cezası verileceği öngörülmüştür.

Denetlemeye konu Parti'nin 2002 yılı hesapları ise izleyen yıl Haziran ayı geçtikten çok sonra 13.2.2004 tarihinde Mahkemeye verilmiş böylece yasal kuralın buyurucu öngörüsü yerine getirilmemiştir.

Öte yandan yapılan incelemede partinin hesaplarında kasa ve banka devirlerinin de tutmadığı gözlenmiştir. Anılan parti'nin 11.1.2008 tarihinde başka bir parti ile birleştiği, tasfiye kurulu oluşturulduğu ve sonunda 2820 sayılı Yasa'nın 110. maddesi uyarınca partinin malvarlığının hazineye geçme evresinin başladığı anlaşılmaktadır. Bu gelişim karşısında,

Esas Sayısı:2004/1 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2008/73

Partinin hukuki varlığının sona ermiş olması, daha önceki sürecin göz önüne alınmasını önlemiyecektir.

Bu nedenlerle, belirlenen Yasal kuralla çelişen durumun değerlendirilmesi için konunun Cumhuriyet Savcılığı'na iletilmesi gerektiği oyuyla kararın bu bölümüne karşıyım.

Üye

Şevket APALAK

KARŞIOY

Demokrat Türkiye Partisi'nin 2002 yılı hesaplarının mali denetiminde;

İlgili yıl kesin hesabının 2820 sayılı Yasa'nın 74. maddesinde belirtilen süre içinde bildirilmediği,

Süre geçtikten sonra yapılan bildirimden denetlenmesinde ise; kesin hesap çizelgelerinin, maddi yönden doğru ve denk olmadığı tespit edilmiştir.

Parti, 15.5.2005 tarihinde, önce adını Hürriyet ve Değişim (HürParti) olarak değiştirmiş bilahare 29.12.2007 tarihinde ise Halkın Yükselişi Partisi ile aldığı birleşme kararı sonrasında, 11.1.2008 tarihinde Halkın Yükselişi Partisi, Hürriyet ve Değişim Partisi'ni aktif ve pasif malvarlığının KABUL EDİLMEMESİ şartı ile birleşme kararının kabulüne karar vermiştir.

Bu halde HürParti'nin Siyasi Partiler Kanunu'nun 110. maddesine göre malları Hazine'ye geçmiş; malvarlığı, demirbaş ve borçlarının tasfiyesi süreci kurdukları tasfiye kurulu ile başlatılmıştır.

Hesapları denetlenen ve önce parti ismini değiştirip, sonra bir başka partiye katılan ve tasfiye sürecine giren bir partinin hukuki varlığının sona ermiş olduğunun kabul edilmesi ile Siyasi Partiler Kanunu'na aykırı eylemlerin var olduğunun mahkememizce tespit edildiği tarihte siyasi parti hüviyetini yitirmemiş ve sorumluları yönünden de ehliyetlerinin de devam ettiği düşünüldüğünde, tasfiye sürecine girmekle suç sayılan hukuka aykırı eylemlerinin ortadan kalkacağı ya da işlenmemiş gibi sayılacağını ve bu nedenle suç duyurusunda bulunmaya gerek olmadığı kabulü sonucunu yaratan çoğunluk kararı ceza hukuku ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.

Doğru tarihte beyanda bulunmayan, denk ve doğru hesap veremeyen parti yöneticileri hakkında 2820 sayılı Yasa'nın 111. ve 117. maddesi gereğince hapis cezaları öngörüldüğünden, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 279. maddesi gereği suç duyurusunda bulunulmaması gerekirken aksi yönde oluşan çoğunluk görüşüne katılmamıştır.

Üye

Serruh KALELİ

KARŞIOY GEREKÇESİ

Demokrat Türkiye Partisi'nin 2002 yılı hesaplarının incelenmesinde,

Esas Sayısı:2004/1 (Siyasî Parti Malî Denetimi)
Karar Sayısı:2008/73

1- 2820 sayılı Yasa'nın 74. maddesi uyarınca, kesin hesaplarının Parti Genel Başkanı tarafından Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na sunulması gerektiği halde 13.02.2004 tarihinde verilmek suretiyle bu kurala uyulmadığı;

2- 2002 yılı kesin hesabının incelenmesinde 2001 yılı kesin hesabında 2002 yılına devir olarak yer alan kasa ve banka rakamları ile, 2002 yılı kesin hesabında 2001 yılından devir olarak görünen kasa ve banka rakamlarının farklı olduğu ve kasa ve banka devirlerindeki fark toplamının 5.249.864 TL. olduğu bu haliyle kesin hesap çizelgelerinin doğru ve denk olmadığı görülmüştür.

2820 sayılı Yasa'nın 111. maddesinde; bu Kanunun 74. maddesi hükümlerine aykırı hareket eden sorumlular hakkında üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve onbeş milyon liradan otuz milyon liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılacakları belirtilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan 765 sayılı Yasa'nın 235 ve 26.09.2004 günlü 5237 sayılı yeni Ceza Yasası'nın 279. maddelerinde de göreviyle ilgili olarak kamu adına soruşturma ve kovuşturma gerektiren bir suçun işlendiğini öğrenip de yetkili makamlara bildirmeyen kamu görevlilerinin cezalandırılmaları öngörülmüştür.

Bu durumda, 2820 sayılı Yasa'nın 111. maddesi hükmü uyarınca bu Kanunun 74. maddesine aykırı hareket eden sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunulması gerektiği oyu ile verilen kararın suç duyurusunda bulunulmaması kısmına karşıyım.

Üye

Zehra Ayla
PERKTAŞ